

M. Sven Clement (Piraten) | Nee, Här President.

Plusieurs voix | Nee.

M. Fernand Etgen, Président | Da maache mer e Vott doriwwer.

(Brouhaha)

M. Gilles Roth (CSV) | Här President!

M. Fernand Etgen, Président | Den Här Roth nach eng Kéier.

M. Gilles Roth (CSV) | Also, Här President, mir sinn d'Chamber vu Lëtzebuerg. An do si Leit – ech kucken den Här Engelen –, déi fueren den Owend nach ouni Chauffer eng Stonn, bis se doheim sinn.

Mme Martine Hansen (CSV) | Méi wéi eng Stonn!

M. Gilles Roth (CSV) | Muer de Moie mussen déi um 8.00 Auer erëm hei untrieden. Ech géif Iech bidden, e bësse Respekt och vis-à-vis vun de Parlamentarier ze hunn. An Dir sidd net nëmmen de Sproochouer vun der Regierung hei!

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | D'Madamm Cecchetti.

Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk) | A mir hunn elo nach eng Conférence des Présidents an e Bureau hannendrun. An ech fueren och eng Stonn mam éffentlechen Transport heem. Et ass einfach kee Respekt, dat do!

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Den Här Mars Di Bartolomeo.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) | Et ass vläicht nëmmen en Detail, Här President. Mee ech wëll awer d'Kollege vun där anerer Säit drun erënneren, dass eigentlech déi Deklaratioun hätt sollen de leschte Freide sinn an dass op Wonsch ...

(Brouhaha et interruption)

... nee, dass op Wonsch vun der CSV se op dës Woch verréckelt ginn ass. Ech wollt dat just soen.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Di Bartolomeo. Dann huet d'Madamm Lydie Polfer d'Wuert gefrot.

Mme Lydie Polfer (DP) | Sou, ech mengen, et gëtt elo hei ganz vill polemiséiert an et ass net vill driwwer geschwat ginn, firwat dat do ass. Ob dat elo gëschter effekt war, dat kann ech verstoen, effektiv, dat hätt ee warscheinlech och kënne virun enger Woch ... Bon, ech kann net ...

Ech wëll just soen, dass dat, wat muer hei an der Stad geschitt, awer wierklech ganz wichteg ass! Ech ka mech net erënneren, dass d'ganz Kommissioun jee hei war, d'ganz Kommissioun, déi hei op Lëtzebuerg kënnt, fir de 70. Anniversaire vun där éischter Sitzung vun der Haute Autorité vun der CECA ze feieren, ...

(Brouhaha)

Hei, ech wier just frou, wann Der géift nolauscheren! ... déi hei op déi Plaz kënnt, wou dat viru 70 Joer eebe stattfonnt huet, fir dat ze feieren; wou déi 27 Kommissären heihinnerkommen, an dat op Invitatioun vun der Regierung!

Ech fannen et dee Moment awer effektiv de Minimum, dass de Premier an eng Rei Membere sécher vun der Regierung, wat ech elo net weess, mee de Premier op alle Fall, an den Ausseminister doudsécher och, dass déi effektiv dat iergendwéi honoreieren. A wann dofir, fir eng hallef Stonn, hei esou einfach polemiséiert gëtt, ech muss soen, dat ass awer wierklech weening Respekt vis-à-vis vun deem Schrëtt, deem d'Kommissioun hei mécht, déi

heihinner kënnt, fir hei zu Lëtzebuerg ze éieren, dass en fait alles hei an dem Gemengenhaas vun der Stad Lëtzebuerg viru 70 Joer ugefaangen huet. Dofir hunn ech weening Verständnis!

M. Max Hahn (DP) | Ganz richtig.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Polfer. Dann huet den Här Clement nach eng Kéier d'Wuert gefrot an duerno den Här Wiseler.

(Brouhaha et interruptions)

Une voix | ... elo si mer gläich eng hallef Stonn amgaangen ...

M. Sven Clement (Piraten) | Jo. Also mir kënne eis elo esou vill opreegen, wéi mer wëllen, dat bréngt eis net weider. Ech mengen, mir hunn hei op eiser Säit ganz kloer eng Bereetschaft gewisen, fir den Ordre du jour esou ze änneren, dass en d'Regierung accomodéiert, dass d'Regierung kann op deem wichtige Evenement derbäi sinn. An esouwäit ech weess, ass d'Chamber net op deem Evenement invitéiert, deementspreechend kann d'Chamber muer hir Aarbecht normal maachen zu deenen Auerzäiten, déi d'Conférence des Présidents en Donneschden arrétéiert huet.

Dann änneren mer den Ordre du jour. Mir hunn haut zweemol den Ordre du jour geännert. Da kënne mer och muer den Ordre du jour änneren, ouni dass mer mussen nach eng Kéier eis Horairen duercherneepuchen. Well jo: Eng hallef Stonn méi spéit ufänke mëttes heescht, dass mer eng hallef Stonn méi laang siegieren owes, heescht, dass mer den Dag drop och erëm um 8.00 Auer mussen hei sinn. An et gëtt nun emol Deputéierter, déi ouni Chauffer musse bis an den héijen Norden, ...

(Brouhaha)

... an den déiwe Süden, an den déiwen Osten oder an den déiwe Weste fueren. Et wunnt net jiddwereen an der Stad.

An ech mengen, dass et eng ganz rasonabel Approche wär ze soen: Da passe mer eisen Ordre du jour un. Mir hu jo duerno eng Conférence des Présidents. Wann déi dann den Aval muss ginn, da ka se dat maachen. Mee op alle Fall, einfach esou eng hallef Stonn méi spéit unzefänken, just well et der Regierung muer passt, dat kënne mir net matdroen!

M. Fernand Etgen, Président | Da ginn ech nach dem Här Claude Wiseler d'Wuert an da schlësse mer dee Punkt of.

M. Claude Wiseler (CSV) | Merci, Här President. Ech wollt am Fong ...

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) | Här President!

M. Fernand Etgen, Président | Jo, Här Mars Di Bartolomeo?

(Brouhaha)

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) | Här President, hie wäert mer mat Freed de Virrang loosse. Ech hunn eng gutt Nouvelle: Déi Propos, fir d'Verfassung virzeéien, déi gëtt duerchaus méiglech. De Premier kënnt dann esou séier bei eis an d'Chamber, wéi déi wichteg Receptioun eriwuer ass. Domat brauche mer net méi ze streiden.

M. Sven Clement (Piraten) | Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) | An ech soen dem Premier Merci fir dat Entgéintkommen. A mir maachen dat, wann de President an d'Conférence des Présidents dat wëllen, da fänke mer mat der Verfassung un.

M. Sven Clement (Piraten) | Ganz gutt! Merci.

Vote sur la modification de l'ordre du jour

M. Fernand Etgen, Président | Ass d'Chamber mat där modifizierter Propos, wéi den Här Mars Di Bartolomeo et elo virgeschloen huet, averstanen?

Wien derfir ass, soll d'Hand an d'Luucht hiewen.

Wien enthält sech?

Wien ass dergéint?

Dann ass et esou decidéiert.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) | Wéi gutt, dass d'Bréifdauwen nach fléien.

14. 8006 – Projet de loi autorisant l'État à participer au financement des travaux de construction du nouveau bâtiment du Centre hospitalier de Luxembourg

M. Fernand Etgen, Président | De leschte Punkt um Ordre du jour vun haut ass de Projet de loi 8006 iwwert d'Finanzéierung vum neien CHL-Gebai. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. An d'Wuert huet elo de Rapporteur vun deemem Projet de loi, den honorabelen Här Mars Di Bartolomeo.

Rapport de la Commission de la Santé et des Sports

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP), rapporteur | Här President, Dir Dammen an Dir Hären, Kolleeginnen a Kollegen, beim Projet de loi 8006 handelt et sech ëm e weidere wichtige Projet, deem derzou bäidroen wäert, eise Spidolssecteur op de leschte Stand vun dem medezinnesche Fortschritt an dem Confort fir de Patient ze bréngen.

Deen heite Projet ass e ganz deiere Projet, gi mer der Regierung dach, wa mer derfir stëmmen, den Accord, fir iwwer eng hallef Milliard Euro, genau ..., kommt, mer soen, 555 Milliounen Euro, all Taxen abegraff, zu dem CHL-Neibau bäizetroen. Dëst Gebai wäert um Site vun der fréierer Maternité entstoen. De Kredit stellt de staatlechen Deel vum Invest duer. Mee dorop kommen ech nach kuerz zréck.

Mam Projet wäerten d'Servicer vum Centre hospitalier regroupéiert ginn, déi haut am aktuelle Spidolsgebai vum CHL ugebuede ginn, souwéi déi medezinnesch Dëngschter, déi an der Eecher Klinik ugesidelt sinn. Och eisen Häerzzentrum, den INCCI, wäert an deem neie Gebai ënnerbruecht ginn.

Folgend Zuelen dierften d'Envergure vum Projet ënnersträichen: Dat neit Spidolsgebai wäert 12 Etagen zielen, dovun 3 ënnerierdesch. D'Spidol wäert, wéi bis elo, 474 Better hunn, dovun 20 fir den INCCI. D'Zuel vun den Zëmmeren wäert bei 378 leien, dovun zwee Drëttel Eenzelzëmmer. 78 Plaze sinn am Hôpital de jour virgesinn. De Projet begräift 18 OP-Bléck. An den Urgencé wäerte bis zu 315 Patienten den Dag kënnen empfaange ginn. An am Parking sinn iwwer 400 Parkplaze virgesinn.

An der Kommissioun hu mer d'Diskussioun gefouert, ob dës Projet, wéi mer en elo finanzéieren, net kéint a Kollisioun mam Virage ambulatoire kommen. No den Erklärungen vun der Regierung kann ee soen, dass dat net de Fall ass. Mir brauchen déi Strukturen op jidde Fall, déi mer am Moment hunn, dat ëmsou méi, well d'Populatioun weider wiisst. Allerdéngs kënne mer op där anerer Säit eng Entwécklung beobachten, dass d'Durée moyenne de séjour ëmmer méi erofgeet an dass den Ambulatoire an de Spideeler an ausserhalb vun de Spideeler zouhëlt.

D'Gebai wäert via Passerell u bestoend Annexe vum aktuelle Spidol ugebbonne ginn. Dës Annexe ginn dann och entsprechend ëmorganiséiert. Do kommen zum Deel administrativ Dëngschter, Gardenzëmmer

fir d'Dokteren, awer och Formationsräim an de Laboratoire dran.

Da sinn och Embauearbechten am Gebai virgesinn, dat haut vum CHL un den LTPS, also de Lycée technique pour professions de santé, verlount ass. Wann den LTPS bis herausgeplënnert ass, kommen do weider administrativ Servicer vum CHL dran.

Dat aktuell Spidolsgebai wäert nom Bau vum neie Gebai net méi benotzt ginn. Wat domadder geschitt, ass am Moment nach net kloer. Dat selwecht gëllt fir déi Echer Klinik, wou och nach net feststeet, wéi dat Gebai soll an Zukunft genotzt ginn.

Fest steet dogéint, datt dat neit CHL-Gebai d'Häerzstéck vum Spidolskomplex op der Areler Strooss wäert sinn. Nieft dem neie Gebai mat den zwou Annexen, wéi ech se elo grad beschriwwen hunn, sti jo do och nach d'Kannerklinik an déi nei Maternité.

Leeft alles no Plang, sollen d'Arbechten Enn 2022 ufänken. Esou ass et eis jiddefalls an der Santéskommission gesot gi vun de Responsabele vum Projet. D'Zil ass et, den Neibau Enn 2028 opzemaachen.

Nun zum Käschtpunkt. Wéi gesot, mat dësem Gesetz kritt d'Regierung d'Erlabnis, fir 556 Milliounen Euro an dat neit CHL-Gebai ze investéieren. Dat läit jo wäit iwwer där 40-Milliounen-Grenz, wou ee kee Gesetz muss maachen. Also, an deem heite Fall musse mer jiddefalls e Gesetz maachen. D'Spidolsgesetz vun 2018 erlaabt et dem Staat, 80 % vum Käschtpunkt ze iwwerhuelen, soudatt 20 % vun der CNS iwwerholl ginn, fir op en Total vu 694 Milliounen Euro ze kommen.

Mee och dee Montant entsprécht nach net dem gesamte Käschtpunkt vum Projet. Verschidden Dealer ginn nämlech weeder iwwer de Spidolsfong nach iwwer d'CNS bezuelt. Dat gëllt zum Beispill fir de Parking, d'Geschäfte, d'Cafeteria oder nach Raimlechkeeten, déi d'Doktere fir Consultatiounen notzen. Dësen Deel gëtt vum CHL iwwer eege Mëttele finanziert beziéungsweis duerch Recetten aus deene Strukturen, soudatt de gesamte Montant vum Invest bei 821 Milliounen Euro wäert leien.

Zu den Arbechten an der Santéskommission: De Bauprojet ass der Kommission den 3. Mee 2022 presentéiert ginn. Kuerz drop, den 13. Mee, ass de Projet deponéiert ginn. De Staatsrot huet säin Avis den 28. Juni ginn an de Rapport ass bei enger Enthaltung de 7. Juli ugeholl ginn.

D'Chamberskommission, op Initiativ vum Kolleg Claude Wiseler, hat gefrot, fir Detailler iwwer déi lafend an déi fällg Investitioun, wat de Spidolsfong ugeet, ze kréien. Déi krute mer. Deen Tablo weist, dass ganz zolidd Investitiounen an deenen nächste Joren op eis zoukommen, eng Gesamtvergure vu geplangten, zum Deel sech am Bau an a Planung befinnende Projeten, déi no bei der Zwou-Milliarden-Grenz läit. An do, mengen ech, ass et wichteg, drop opmierksam ze maachen, dass mer drun denke mussen, fir dee Spidolsfong esou anstänneg wéi nëmme méiglech ze speisen, fir dass mer alleguer déi dote Projekte kënne stemmen.

A sengem Avis huet de Staatsrot d'Fro opgeworf, wéi eng Bestëmmung d'Gebailchkeete vum LTPS geifen an Zukunft kréien. Solt dat Gebai nämlech net fir d'Spidol renovéiert ginn, da kéint dat net mat Mëttelen aus dem Fong finanziert ginn. Wéi awer virduu schonns erkläert, konnte mer deenen doten Awänn vum Conseil d'État begéien doduerch, dass feststeet, dass et e Gebai ass vum CHL. Also, an deem Gebai vum CHL ginn Adaptatiounen gemaach, an déi falen dann ënnert de Fong.

Am schréffleche Rapport ass och e Resümee vum deene verschiddenen Avisen ze fannen. Deemno steet dësem Projet nom Vott vun haut näischt méi am Wee, an dat am Interêt vun där beschméiglecher Prise en charge vum Patient an den Aarbechtskonditiounen vum deene Leit, déi am CHL schaffen.

Dat gesot, soen ech Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci dem Här Rapport Mars Di Bartolomeo.

Als éischte Riedner ass den honorabelen Här Claude Wiseler ageschriwwen. Här Wiseler, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

M. Claude Wiseler (CSV) | Villmools merci, Här Président. Ech soen och dem Mars Di Bartolomeo Merci fir seng Rapporten, déi e gemaach huet.

De CHL kritt en neit Gebai an d'Experten hu jugéiert, datt dat elo noutwendeg ass. Wann en neit Gebai kënnt, da gëtt gekuckt, wéi hei och proposéiert, dat Gebai deem entsprechen ze loossen, wat haut standesgeméis ass, wat haut enger moderner Medezinn entsprécht, an zwar: eng Konzentratioun vun all deene wichtegen Deeler op enger Plaz, soudatt d'Korrespondenzen dotéschent sënnvoll a richtig sinn, d'Kreatioun vun Unité-fonctionnellen, déi och weesentlech sinn an der haiteger Medezinn, och déi kuerz Weeër, esou wéi d'Gebai architektonesch concevéiert ass, respektiv d'Prise en charge globale, déi ka gemaach ginn, Heliporten, déi fir eng modern Medezinn och direkt verbonnen si mat deene Servicer, déi a sech Urgenz kënne maachen, flexibel Konstruktionskonzepte, déi et och erméiglechen, an nächster Zukunft Extensiounen ze maachen, an dann och eng durabel Aart a Weis fir ze bauen, an energiespue-rend a weineg CO₂ ausstoussend Anlage bannendran.

Alles dat ass sënnvoll an dat sinn och déi positiv Säite vun deem Gebai, déi eis erlaabt ginn, well et och e ganz neit Gebai ass, also kee Reamenagement muss gemaach ginn, a well schlussendlech awer 820 Milliounen hei zur Verfügung gestallt sinn. An 820 Milliounen, dat muss ech soen, dat ass awer en décke Batz! Dat sinn aacht Lycéeën, déi mer hei gebrauchen, fir ee Spidol ze bauen. Dat si vill Suen, dovunner sinn der 556, indexéiert, déi mer hei iwwer de Staat zur Verfügung stellen.

Dat gesot, géif ech awer gär e puer Remarque maache ronderëm dëse Projet. De Mars Di Bartolomeo huet et gesot, mir hunn effektiv vun der Santé de Fonds pluriannuel kritt. A wann ee kuckt an deem Fonds pluriannuel, da gesäit een, datt 1,5 Milliarden bis 2 Milliarden Depensen an deenen nächste Joer dra sinn un Investissementer an nei Gebaier. Dat ass enorm! Dat ass also net nëmme de CHL mat senge 556 Milliounen, et ass och d'Spidol, wat haut mat 450 Milliounen drasteet. Ech weess net, wat da schlussendlech de Präis vum Spidol wäert sinn. Et ass den HRS, deen en neien Tuerm kritt. Et steet och d'Rehaklinik hei nach dran, also wierklech ganz zolidd Depensen, déi an deenen nächste sechs, siwen, aacht, néng Joer gemaach ginn.

Haut gëtt de Fonds hospitalier 37 Milliounen d'Joer aus. Dat ass op jidde Fall d'Indikatioun, déi mer fir 2021 kruten, 37 Milliounen d'Joer. Dee Volume wäert awer staark an d'Luucht goen, wann ech all déi Depense kucken, déi fir déi nächst sechs, siwe Joer geplangt ginn, quasiment 2 Milliarden, déi do geplangt ginn. Wa mer haut nëmme 37 Milliounen d'Joer ausginn, da wësse mer, datt mer dee Volume, dee järeleche Volume, mussen an deenen nächste Jore massiv an d'Luucht setzen, fir datt mer et fäerdegbréngen, och déi ganz Investissementer do ze maachen.

An doropshin hunn ech zwou Froen oder zwou Saachen, déi ech wollt soen.

Éischtens, de Programme pluriannuel vum Staat, do ass meng Fro: Wéi passt déi Vervierfachung oder Verféneffachung vun den Investissementer, déi elo aus dem Fonds hospitalier an deenen nächste Jore wäerte kommen, an de ganze Programme pluriannuel vum Staat? Packe mer dat an där Rapiditéit, wéi et elo hei annoncéiert gëtt? An ech wär frou, wa mer eng Kéier kéinten an der Finanzkommission mat deenen heite Päck nu wierklech déi Investissementer vum Staat, net nëmme an deenen nächsten dräi, véier Joer, wat de Pluriannuel normalerweise ass, mee och iwwer déi Joren eraus kucken. Well déi Engagementer, déi mer haut maachen, dat si jo net nëmme Engagementer, déi elo an deenen nächsten dräi, véier Joer gemaach ginn, mee déi Konstruktiv vum dësem Spidol wäert eis nach eng ganz Rei Joren hannendru beschäftegen, soudatt et weesentlech ass, datt een och mat deene schonn decidéierten Investissementer kann en Ausbléck maachen iwwer dat, wat an deene Joren duerno geschitt, fir sécher ze sinn, datt een alles am Grëff behält.

Dat Zweet, wat ech wollt soen, dat ass, datt mer virun enger Rei Joren e Rapport vun der Cour des comptes haten iwwer d'Gestion financière bei de Baute vum Santéministère. An dee Rapport, esou wéi e sengerzäit ausgesinn huet, dat war am Fong eng Katastroph, wat d'Gestioun vun den éffentleche Suen ugeet. Elo gesi mer, datt hei de Volume vun den éffentleche Sue massiv an d'Luucht gesat gëtt an deenen nächste Joren an datt e vum Ministère opgestockt gëtt.

An ech froen am Fong, Madamm Ministesch: Fir esou eng Gestioun ze maachen, wéi Dir dat an deenen nächste Joren an Ärem Ministère musst maache fir déi Investissementer, déi op eis zoukommen, do wär et natierlech weesentlech, wa mer déi Gestionsstruktur vum Ministère respektiv ronderëm de Ministère och esou opgestockt hätten, datt Dir kënnt garantéieren, datt déi Suen och op déi Aart a Weis ausgi ginn, datt se korrekt ausgi ginn, datt Der och de Contrôle kënnt maachen an datt mer net a fénnef, sechs Joer erëm esou e Rapport vun der Cour des comptes kréien, wat d'Gestioun vun deem Fong ugeet. Dofir mengen ech, datt mer och déi Diskussioun eng Kéier missten an der Chamber féieren.

Meng zweet Saach, dat ass, datt ech malgré den Erklärungen vun der Regierung nach net iwwerzeegt sinn, datt mer hei eng Korrespondenz zwëschen deem hunn, wat d'Spidol bitt, an deem, wat déi modern Medezinn am Ambulatoire soll maachen. Well ech denken awer, datt do nach eng Diskussioun noutwendeg ass, fir déi Repartitioun tëschent engersäits dem Ambulatoire an anersäits dem Hospitalier ze maachen.

Meng drëtt Remark, dat ass déi, datt een hei effektiv kéint profitéieren, vu datt den INCCI nach hei integréiert gëtt an den CHL, fir eng Reflexioun iwwer d'Governance vun dem INCCI respektiv vun den allgemenge Service-nationalen ze féiere fir sécherstellen, datt och jiddwer Spidol muss kënne profitéieren a muss kënne participéieren un der Gestioun vun deene Services nationaux.

(Interruption par M. Mars Di Bartolomeo)

Jo, mee dat ..., nee, ech hu jo och net de Contraire gesot. Ech hu gesot, ech wär net onfrou, wa mer kéinten am Generellen, net nëmme beim INCCI, déi do Diskussioun matenee féieren.

A meng lescht Remark, dat ass déi vun de 400 Parkplazen, wou ech soen: Dat kléngt zwar elo no vill, mee wann ech kucken, bei ronn 450 bis 500 Better a bei iwwer 2.300 Leit, déi do schaffen, an haapt-sächlech och Infirmierspersonal respektiv Personnel médical, déi jo 24 Stonnen op 24 schaffen, wou den

öffentlichen Transport net immer fiert an déi net immer, aus ville Grënn, sech kënnen op dee verlossen, a wann ech dann och gesinn, wéi et haut funktioniert respektiv wéi d'Visiteure ronderëm de CHL esou, wéi et haut ass, heiansdo Problemer hunn an net immer kënnen den öffentlichen Transport benutzen, da froen ech mech, ob déi Konzeption do duergeet, fir just 400 Plaze bei esou en enormt Gebai ze setzen, an ob der Iech do net selwer Gestionsproblemer siche gitt.

Dat gesot, ginn ech awer den Accord vun der CSV-Fraktioun fir dëse Projet. Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Wiseler. An den nächsten ageschriwwene Riedner ass déi honorabel Madamm Carole Hartmann. Madamm Hartmann, Dir hutt d'Wuert.

Mme Carole Hartmann (DP) | Merci, Här Präsident. Kolleginnen a Kollegen, virop dem Rapport villmools merci fir säi mënlechen, awer och säi schriftleche Rapport. Während der Pandemie hu mir festgestallt, datt eis Spideeler et net immer erlaben, d'Fluxe vun de Patiente vuneneen ze trennen. Dat wier wichteg gewiescht, fir d'Covidpatiente vun dem Rescht vun de Patienten, déi fir aner Behandlungen am Spidol hu misse sinn, ze trennen. Et ass duerch dës Situatioun derzou komm, dass verschidde Rendez-vous vu Patienten an eise Spideeler hu misse vertaagt ginn. Dat sollt an Zukunft verhënnert ginn a muss och eng vun de Léiere sinn, déi mir aus der Coronakris zéien. D'Trennung vun de Fluxen gehéiert onbedéngt zu den Haaptuufuerderungen un en zäitgeméisst Spidol.

De Finanzement vun engem neie Spidolskomplex fir de CHL gëtt eis d'Méiglechkeet, e Spidol ze bauen, dat de moderne medezinneschen an hygieeneschen Ufuerderunge gerecht gëtt. Dozou gehéiert notament e logesche Parcours, deen de Besoin vun de Patienten entsprécht. Dës muss fleissend sinn, mat méiglechst kuerzen Distanzen, an och e gewësst Mooss un Intimitéit soll am Mëttelpunkt stoen. Ech schwätzen d'Intimitéit un, well nach Patientenzëmmeren am aktuelle Gebai vum CHL iwwer keng eegen Toilette verfügen, mee d'Patiente sech hir Toilette misse mat aneren deelen. Dat entsprécht net méi den hygieenesche Standarde vun haut a gëtt mat dem neie Projet aus der Welt geschaaft.

Do dernieft wäert dës Gebai d'Krittäre vun der Nachhaltigkeit respektéieren an am Sënn vun der Digitaliséierung modern Technologien an den Dëngsch vum Patient a vum Personal stellen. Dat ass duerch aus ze begrëssen.

Alles an allem, et ass scho gesot ginn, soll dat neit Spidol 820 Milliounen kaschten. 75 Milliounen ginn eleng fir d'Ekippement an d'Apparate bereetgestallt.

Obwuel mir als DP-Fraktioun engersäits en neit, moderner Spidol begrëssen, muss ee sech anerersäits awer och d'Fro stellen, wéi sech dës neie Spidolskomplex an d'Konzept vum Virage ambulatoire, deen d'Regierung jo och virundreiwe wëllt, afüge wäert, eng Fro, déi de Collège médical, wéi de Rapporteur et gesot hat, a sengem Avis zum Projet de loi opgeworfen huet an déi ech och an der Kommissioun gestallt hat. Schliesslech ass d'Iddi vum Virage ambulatoire déi, fir eng Rei vu medezinnesche Behandlungen an Ennersichungen ausserhalb vum Spidol a méi klengen, dezentrale Strukturen ubidden ze kënnen, dës, fir dem Patient eng besser Disponibilitéit an Accessibilitéit ze garantéieren an d'Spideeler ze entlaaschten, déi sech dann notament op hir Käraufgaben an op méi komplizéiert chirurgesch Agrëffer fokusséieren kéinten.

Wa mer niewent dem Secteur hospitalier och de Secteur extrahospitalier fërdere wëllen, da muss mer natierlech och iwwert de Finanzement vun dësen zwee complementäre Secteuren schwätzen. An do stelle sech fir d'Zukunft nach eng ganz Rei Froen: Kënn et duerch de Virage ambulatoire zu enger Verdeelung vum Budget, deen de Moment nach an d'Spideeler gestach gëtt? Missten net och d'Käschte vun de Spideeler erfroen, wa mer Behandlungen an Ennersichungen ausserhalb vum Spidol a manner käschtenintensive Strukturen ubidden? Oder kënn et duerch de Virage ambulatoire zu zousätzleche Käschten? A wa jo, wien dréit dann dës zousätzlech Käschten?

All dës Froen stelle sech am Kader vum Virage ambulatoire a mussen an eisen Aen nieft der Diskussioun ëm de Fonds hospitalier, deen elo schonn ugeschwat ginn ass, och diskutéiert ginn.

Här President, en effikasse Gesondheetssystem brauch niewent kompetentem Personal natierlech och modern Infrastrukturen. Mam Finanzement vun engem neie Gebai fir de CHL leeë mir genee dofir e wichtige Grondsteen, fir de Patienten déi beschméiglech Versuergung an engem Spidol bidden ze kënnen.

D'Demokratesch Partei hofft awer, datt nieft de grouse Spidolsinfrastrukturprojeten den Ausbau vum Extrahospitalier net vernoléisst gëtt. An Zukunft muss mir nämlech och op méi kleng Strukturen setzen, déi d'Soins primaires méi accessibel an disponibel maachen, dat fir jiddereen an iwwerall am Land.

Ech ginn den Accord vun der Demokratescher Partei an ech soen Iech Merci fir d'Nolauschteren.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Hartmann. An nächsten ageschriwwene Riedner ass déi honorabel Madamm Francine Closener.

Mme Josée Lorsché (déi gréng) | Merci ...

(Brouhaha et hilarité)

M. Fernand Etgen, Président | Madamm Closener, Dir hutt d'Wuert.

M. Sven Clement (Piraten) | Hei ginn d'Nimm gewieselt.

Mme Francine Closener (LSAP) | Merci, Här Präsident. De Rapporteur, deem ech hei och wëll Merci soe fir säin exzellente Rapport, ass jo schonn op sämtlech technesch Detailler vum neien CHL-Gebai agaangen. Duerfir wëll ech mech méi op de generelle Kader – op d'Philosophie am Fong – konzentréieren, an deem dës Projet ze gesinn ass.

Et ass wichteg ze verstoen, datt et hei ëm eng Moderniséierung geet, déi vun dem CHL, deen, wann dat neit Gebai bis fäerdeg ass, jo scho säi 50. Anniversaire wäert hanneru sech hunn. D'Moderniséierung imposéiert sech deemno absolutt. Et ass awer keng Extensioun, an et ass wichteg, deen Ennerscheid ze maachen.

Well firwat gëtt de CHL net gläichzäitig vergréissert? Dat kéint ee sech jo vläicht froen, schliesslech wiest eis Populatioun permanent. Eng kloer Äntwert op dës Fro gëtt déi nei Carte sanitaire, déi d'Gesondheitsministesch d'lescht Woch presentéiert huet. Dat Dokument weist interessant Fakten:

Éischtens, den Taux d'occupation vun den Akutbetten an de Spideeler louch am Joer 2019 bei 78 %. Mir sinn also wäit ewech vun engem kriteschen Taux. Mir hunn eng gutt Marge. An déi Marge ass och eng vun den Ursaachen, aus deene mer esou gutt duerch d'Pandemie komm sinn.

Zweetens, d'Zuel vun de medezinneschen Akte geet permanent an d'Luucht, parallel zu der Croissance vun der Populatioun.

Drittens, tëscht de Joren 2010 an 2019 ass d'Zuel vun den Hospitalisatiounen an der Dagesklinik ëm 6,7 % an d'Luucht gaangen, woubäi d'Zuel vun de Sejoursen an der Hospitalisatioun awer stabil blouf, trotz dem Bevëlkerungswuesstum. En plus maachen am Joer 2019 d'Openthalter an der Dagesklinik 45 % vun allen Hospitalisatiounen aus.

Viertens, och an der Chirurgie ass den Ambulatoire amgang staark ze klammen an en ass mëttlerweil op engem Taux vu bal 70 %.

Fazit: De sougenannte Virage ambulatoire ass längst Realitéit, d'Kéier ass geholl. An déi Zuele soen eis kloer, datt eis Politik net kann doranner bestoen, fir just nei Better opzustellen, mee datt mer dee Virage ambulatoire weiderhi misse begleet. Mir brauchen ugepasst State-of-the-Art-Raimlechkeeten, déi dës Entwécklung fërderen an hir net am Wee stinn. Mir müssen also moderniséieren, amplat ze expandéieren. A genee dat geschitt jo mam Projet vum neien CHL-Gebai.

An natierlech wäert de Virage ambulatoire sech och baussent de Spideeler entwéckelen, favoriséiert duerch déi zwee Projete de loi, déi d'Gesondheitsministesch am Mee deposéiert huet. Deen ee Projet mécht et méiglech, datt a Strukturen baussent de Spidolsgebaier gréisser Apparater wéi zum Beispill IRMen hikommen, verdeelt op bis zu zéng nei Sitten uechtert d'Land, ënnert der Bedingung natierlech, datt e Lien tëscht där Struktur an engem Spidol besteet. Dat ass fir eis vu kruzialer Bedeutung, well dat reegelt zum Beispill d'Garden duerch d'Dokteren, d'Organisatioun vun den Urgenceservicer oder och nach de Suivi thérapeutique vum Patient. Deen zweete Projet de loi mécht et méiglech, datt Dokteren an aner medezinnesch Berufuer sech an neie Gesellschaftsformen zesummeschlëssen, fir gemeinsam Praxissen opzemaachen.

Déi zwee Texter gehéieren zesummen, soudatt sech an Zukunft ënnerschiddlech Spezialisten op enger Plaz kënnen zuesummendinn an op där selwechter Plaz da schwéier Apparater wéi eeben IRMen an anerer an den Asaz kommen, wa fir deen Deel vun där Praxis eng Zuesummenaarbecht mat engem Spidol besteet.

Fir d'Spideeler bedeit dat, datt se an Zukunft natierlech hir Roll behalen, mee och, datt se sech besonnesch op déi méi schwéier Fäll kënnen konzentréieren, wou eeben eng oder méi Iwwernuechtungen néideg sinn, déi net ambulant kënnen behandelt ginn.

A wa mer e Problem hunn, dann ass et sécher net dee vun der Bettenzuel. Et feelt net u Better, mee et feelt u Personal. An et besteet absolutt keen Zweifel drun, datt do Efforte misse gemaach ginn, a Saachen Ausbildung, dat ass extreem wichteg an do lauschtere mer ganz gutt op den Terrain, mee och a puncto Aarbechtskonditiounen. An ech denken do zum Beispill un d'Remuneratioun vun de Garden, wou ech frou sinn, datt d'Gesondheitsministesch anoncéiert huet, datt et do weidergeet.

Vocatiounen fërdert een awer och mat moderner Infrastruktur. An do sinn ech dann erëm zrëck beim CHL-Gebai.

Här President, wa mer gutt duerch d'Pandemie komm sinn, war dat net just wéinst enger gewëssener Zuel u Better, mee virun allem wéinst dem Asaz vum Personal, dat um Terrain geschafft huet. An duerfir gesinn ech dat neit Spidolsgebai net nëmmen am Interêt vum Patient, mee och vum Personal, dem Personal vun haut a vu muer. All Invest an e gudden a

performante Gesundheitssystem, all Invest a modern Infrastrukturen an a gutt ausgebildete engagiert Personal ass en Invest an d'Gesundheit vun all de Patienten, vun deene mam decken an deene mam méi klengen Portmonni.

Duerfir steet d'LSAP an duerfir ginn ech natierlech och den Accord vu menger Fraktioun. Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Cloener. An da wier et un der honorabelen Madamm Josée Lorsché. Madamm Lorsché, Dir hutt d'Wuert.

Mme Josée Lorsché (déi gréng) | Villmools merci, Här President. Ech weess, et ass scho spéit an Dir gitt gären heem. Mee ech mengen, 556 Milliounen Euro si schonn derwärt, dass een de Projet awer kommentiert an e puer Iwwerleeungen dozou ausdréckt.

Dir wésst, de rasante medezinneschen an technesch Fortschritt setzt natierlech viraus, dass d'Spidolsinfrastrukturen a gewëssenen Ofstänn modernisiert oder eebe carrement nei gebaut ginn, wa Lëtzebuerg den Uschloss un déi international Qualitëitsnormen net wëllt verpassen. An ech mengen, dass ass d'Zil vun eis alleguer. Dobäi muss ee jo wëssen, dass de Liewenszyklus vun engem Spidol net méi esou laang ass wéi fréier, eebe grad wéinst dem Fortschritt. E bedréit haut nach just an der Moyenne 20 bis 30 Joer, wat d'Erausforderungen natierlech erhéicht.

Ëm d'Steigerung vun der Qualitëit geet et dann och haut bei dësem Projet, beim Neibau vum Zentralgebai CHL, deen et soll erlaben – de Mars Di Bartolomeo huet d'Detailer erkläert an duerfir och e grouse Merci –, kuerz ausgedréckt, sämtlech Gebaier ze regruppéieren, ënnerschiddlech an zum Deel och nei Funktiounen a Servicer ënner engem Daach zesummenzebréngen, eng interdisziplinär Approche ze fërderen a Synergien ze schafen.

Doriwwer eraus soll och d'Capacitëit vun den Urgencë vun 200 op 315 Consultatiounen am Dag erhéicht ginn. Wann ee weess, wéi grouss d'Engpäss a verschiddenen Urgencë mëttlerwäit sinn, da weess een och, dass d'Erhéijung vun dëser Capacitëit ganz sécher net vu Muttwëll ass.

Ech wéilt awer dann och betounen, dass an deem Kontext séchergestallt muss ginn, dass de Flux vun de Patienten a Patientinne gutt organiséiert gëtt, dass en effikass muss oflafen an dass déi betraffe Persounen esou séier wéi méiglech an de richtige Service orientéiert musse ginn a keng Zäit därfe verléieren.

En anere wichtegen Aspekt ass fir eis dann awer och d'Patientefrëndlechkeet vun der Infrastruktur, déi iwwer vill natierlecht Licht, frëndlech Faarwen an en agreeable Bauseberäich muss verfügen. Am Fachjargon schwätzt een hei vun „healing environment“ oder heeleren Architektur, déi entscheidend zum Wuelbefannen an och zum Heelungsprozess vun de Patientinnen a Patienten bäidroen kann. Schuedstofffräi Mauer, Miwwelen an Apparater sinn dobäi en absolute Must.

Net manner wichteg ass, dass d'Medezinner an d'Fleegepersounen, déi am Spidol schaffen, an dass ass och scho vu Virriedner betount ginn, fir hir liewensrettend Aktivitéit unerkannt ginn a geschätzt ginn. An och do kann d'Architektur munches bewierken.

Wat d'Architektur vun dësem Projet betrëfft, esou entsprécht se all deene Krittären an Ufuerderungen, déi ech elo opgezielt hunn. Et ass en zäitgeméisst a patientefrëndlecht Konzept, wat mer komplett ënnerstëtzen. An als Gréng si mer och iwwerzeegt, dass modern Strukturen wéi dës d'Attraktivitéit vun eisem Spidols wiesen erhéijen a méi héichkaräteg Medezinner op Lëtzebuerg zéien. Et ass jo net, wéi wa mer se net géife brauchen.

Här President, u sech stellt d'Planung vun esou engem Projet den zoustännegen Architektbüro virun eng duebel Erausforderung. Engersäits geet et jo ëm d'Konzeptioun an ëm d'Planung vun de Raimlechkeeten, déi ech elo beschriwwen hunn. Et geet awer och drëms, en zäitgeméisst Offall-, Waasser- an Energiekonzept ze integréieren, wat alle Krittäre vun der Nohaltegkeet muss entsprechen. Dass et onëmgänglech ass, och an de Spideeler bei der Energieversuergung op Erneuerbarer ze setzen an domat onofhängeg vu fossilen Energien ze ginn, versteet sech zum selwen.

Den zweete Volet, deen den Architektbüro dann awer och betrëfft, ass dee vum Budget. Ganz kloer, et geet drëms, e fiabele Budget opstellen an deen dann och ze respektéieren. Et geet drëms, déi geplangt Zäitschinn beim Bau anzehalen an den Ofloss vun den Aarbechten ze iwwerwaachen, fir Bauféeler ze verhënneren.

Dir Dammen an Dir Hären, no de Problemer, déi am Kader vum Projet vum neie Südspidol opgetaucht sinn, kann ee Lëtzebuerg als „gebrannt Kind“ bezeichnen. Dir wésst, wat ech mengen. Laut der initialer Planung sollt d'Südspidol seng Dieren am Joer 2023 opmaachen, mee leider huet de Verwaltungsrot vum CHEM de Vertrag mam éisträichesche Grupp Health Team Europe mëttlerwäit, an zu Recht, gekënnegt an de Grondstee konnt dowéinst och bis haut nach net geluecht ginn. Dëst, well et un enger Detailplanung geféelt huet, well de Risiko vu Méikäsche par rapport zum gestëmmt Finanzéierungsgesetz ëmmer méi grouss ginn ass a well keng Iwwerwachung vun de Bauarbechte virgesi war. D'Resultat ass, dass d'Spidol seng Diere viraussiichtlech net virun 2030/31 kann opmaachen. Dass ass eng Verspéidung vu ganzer siwen, aacht Joer. An duerfir kann een hei vun enger Geschicht vu „Pleiten, Pech und Pannen“ schwätzen, wéi e Journalist sech ausgedréckt huet.

Dëse Projet vum Südspidol muss eis eng Léier sinn an et ass dorop, wou ech eraus sinn. Ech sinn zouversichtlech, a meng Fraktioun och, dass bei dësem Projet en zouverlässeg an e ganz fiabele Partner den Zouschlag kritt huet. Dass ass op alle Fall eis grouss Hoffnung. A mir sinn och iwwerzeegt, dass dorop ganz vill Wäert geluecht ginn ass. Ëmmerhi geet et jo ëm bal 556 Milliounen Euro, déi vum Staat finanzéiert ginn, an zousätzlech och nach 138 Milliounen, déi op d'Spidol selwer wäerten entfalen.

Dësen Invest ass natierlech grouss. En ass awer komplett justifizéiert, well en der öffentlecher Gesondheitsversuergung zegutkënn. An duerfir stëmme mer dëse Projet de loi mat.

Ech wéilt awer ofschléissend dann och nach d'Remark maachen, déi och virdru scho vun Här Wiseler a vun anere gemaach ginn ass. Och eis ass et wichteg, dass de Budget vun de Spideeler eigentlech d'selwecht behandelt gëtt wéi d'Budgeten, déi aus dem Fonds du rail, Fonds des routes an och vu Bâtiments publics investéiert ginn. Dir wésst, dass den zoustännegen Minister zweemol am Joer, et kann ee soen all sechs Méint, an d'Comexu kënn, fir de Suivi vun den Aarbechten ze presentéieren an d'Chamber opzeklären, wou d'Projeten dru sinn, wat geännert huet a wéi et mat der Finanzéierung vun den Deelstappen ausgesäit.

Mir mengen, dass et eng interessant Approche wär, fir och de Spidolsfong an déi do Diskussioun matanzebeziehen, och eng Diskussioun doriwwer an der Chamber ze féieren, well et ass jo net, wéi wann de an der Sektor eise manner wichteg wär wéi all déi aner Secteuren, déi hei ëfters zur Diskussioun stinn, wat d'Budgeten ubelaangt. Dir sidd oppen dofir, Madamm Minister, dass freet eis ganz besonnesch. A mir

si frou, dass mer dann an Zukunft do wäerten an déi Richtung goen, déi mer scho laang prônéieren als Gréng.

Dat gesot, soen ech Iech Merci fir d'Nolauschteren a wënschen Iech eng gutt Nuecht.

(Exclamations et hilarité)

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Madamm Lorsché. An da wier et um honorabelen Här Jeff Engelen. Här Engelen, Dir hutt d'Wuert.

M. Jeff Engelen (ADR) | Merci, Här President. Léif Kolleginnen a Kollegen, fir unzefänke wéll ech dem Här Mars Di Bartolomeo en häerzleche Merci soe fir säin exzellente schrëftlechen a mündleche Rapport. Et ass op eng gewësse Manéier scho beandrockend, dass een hei als Volleksvertreter an net méi wéi fënnf Minutte säin Avis zu engem Gesetz ofgëtt, wat d'Land Honnerte Milliounen Euro kascht. Meng Virriedner hunn dat meescht gesot, duerfir wéll ech mech elo méi op en anere Punkt konzentréieren.

Den demografesche Wuesstum vun eisem Land vollzitt sech a Rekordtempo. An dobäi komme mer net derlaanscht, eis liewensnoutwendeg Infrastrukturen ofzedecken, sief dat Schoulen, Stroossen, d'Gesondheitsversuergung, Alters- a Fleegeheimer an nach viles méi. Mir gesinn allerdéngs ëmmer méi, dass mer dësem Rekordwuesstum ëmmer méi nolafen an net méi hannendrukomen, sief dat finanziell, zäitlech oder awer och personell.

Mir schwätzen haut iwwer e Spidol. Et geet dobäi awer net duer, dass mer e fantastescht Gebai dostoen hunn, mir mussen dëst och mat qualifiziertem Fachpersonal besetzen. Dëst an Zukunft ze stäipen, ass eng Entwécklung, déi eis Suerge mécht. Rezent gouf eis virun Ae gefouert, wéi séier et goe kann, dass e Service an engem Spidol carrement seng Diere muss zumaachen.

Wann een zum Beispill mat de concernéierte Leit schwätzt, ech denken do besonnesch un d'Nordspidol, da weess een, dass si händéierend no Doktere sichen a frou sinn, all Dokter, deen och nëmme hallefweegs eng vun eisen dräi Sproche kann, anzestellen.

Wou huet Lëtzebuerg schonn net mat Rekrutierungsproblemer ze kämpfen? Bei der Police, an eise Schoulen, am Gesondheitssektor, beim Handwerk, am Staat allgemeng. Mir steieren tatsächlech op eng Entwécklung zou, wou den normale Fonctionnement vum Land net méi ka séchergestallt ginn. Mir lafen dësen Entwécklung wéi an engem Hamsterrad hannerdren.

Selbstverständlech gi mir och eisen Accord zu dësem Gesetzesprojet. Mir komme guer net derlaanscht, mir kënnen net op esou Investitiounen verzichten. Et ass ze hoffen an ze wënschen, dass bei där Héicht, deem Volume vun Euroen, déi mer hei investéieren, net nach eng Käschenexplosioun derbäikënn – well dat wësse mer, souwäit ech weess, all haut net. Ech wéll awer den Däiwel net un d'Wand molen! Ech wéilt, ech hätt Onrecht a mir géife bei deene 556 Milliounen bleiwen. Mee ech fäerte ganz, dass geet eis net an d'Rei.

Ech wéll awer nach eemol hei ausdrécklech betounen, dass dëst Land net derlaanscht kënn, fir sech zäitno eeschtaft – a mat de Fakten, déi elo schonn um Dësch leien – mat der Wuesstumsdebatt auserenzesetzen, enger Debatt, déi scho mäi Kolleg, de Gast Gibéryen, 2015 an de Vierdergrond gestallt hat. Dës Debatt ze ignoréieren wär warscheinlech ee vun de gréisste Versäumnisse, déi mer eisen nofolgende Generatiounen, eise Kanner an eise Kandskanner, këinten undoen.

Dat gesot, ginn ech den Accord vun der ADR zu dësem Gesetzesprojet an ech soen Iech Merci fir Är Opmierksamkeet.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Engelen. An de leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Sven Clement.

M. Sven Clement (Piraten) | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, dat heiten ass jo e Projet, wéi et oft ass: Wat de Projet méi déck ass, wat et ëm méi déck Montante geet, wat d'Diskussioun u sech méi kleng ass, well mer eis meeschtens eens sinn. An ech mengen, dat ass och haut net anescht.

Mir sinn eis alleguerten eens, datt mer e Virage ambulatoire brauchen. Mir sinn eis alleguerten eens, datt mer eise Gesondheetssektor musse stärken. Mir sinn eis och, wann ech d'Riede vu menge Virriedner esou héieren hunn, alleguerten eens, datt de CHL an där Form, wéi en am Moment fonctionnéiert – opgedeelt op verschidde Gebaier, déi net propper matenee verbonne sinn, déi och schonn e gewëssenen Alter hunn –, net méi de Wee an d'Zukunft ass.

An ech mengen, duerfir ass et och ganz flott, datt mer hei e Projet hunn, dee modulaire soll gebaut ginn. Ech mengen, am Gesetz nenne se dat e „life cycle hospital“, also e Gebai, wat wuesse kann, wat sech verännere kann, e Spidol, wat sech op wiessele Besoinen adaptéiere kann. An ech mengen, dat ass eppes, wat mer fir d'Zukunft brauchen. Well haut Kafisazieserei ze bedriwen an ze mengen ze wëssen, wat mer an 20 oder an 30 Joer brauchen – an esou e Gebai steet nun emol e puer Joerzénge –, dat géif kee sech méi zoutrauen.

Wann ee virun 20 oder 30 Joer gefrot gi wär, fir e Spidol zu Lëtzebuerg ze bauen, hätt keen dru geduecht, datt mer iergendwann eng Kéier vill méi grouss Isolatioun misste maachen. Et hätt keen dru geduecht, datt mer eng Kéier an enger globaler Pandemie wären, wou op eemol ënner ganz anere Bedingunge misst operéiert ginn, ënner anere Bedingungen un de Patiente géif geschafft ginn. A genau duerfir ass et wichteg, datt mer eis an Zukunft kënnen u variabel Situatiounen upassen.

Dat Zweet, wat ech absolutt begrëisse kann, ass déi direkt Ubannung un d'Heliporten. Dat ass eppes, wat um Kierchbiereg immens begrëssenswäert ass: vum Heliport quasi direkt an de Bloc opératoire. Dat soll dann och elo endlech beim CHL de Fall sinn. Mir wëssen, déi zwee hu méttlerweil gläichzäiteg Dëngscht, mee awer, jee no Disponibilitéit gëtt een nach ëmmer an dat eent oder an dat anert Spidol bruecht, wann et haart op haart kënnt. A grad wann ee bedenkt, datt den INCCI jo awer am CHL ugesidelt ass an datt et grad bei Häerzproblemer op all Sekonn, net nëmmen op all Minutt, ukënnt, ass dat eppes, wat e grouss Progrès ass.

Une voix | Très bien!

M. Sven Clement (Piraten) | Dann, wa mer iwwert déi Ubannung schwätzen, da schwätze mer natierlech iwwert déi kuerz Weeër. Ech mengen, d'Gesetz huet dovunner geschwat. Och am Rapport ass dovunner geschwat ginn. E grouss Merci nach fir de Rapport. Et ass jo e bëssen eisen übleche Rapportier fir alles, wat Santé ass, deen eis erëm en extensiven a ganz gudden mëndlechen a schrëftlechen Rapport gemaach huet.

Kuerz Weeër heescht awer och, an dat huet och de Claude Wiseler virdrun, mengen ech, gesot, datt d'Leit, déi an d'Spidol kommen, mussen e kuerze Wee hunn. Dat ass sécherlech de Fall, wann een an der Stad wunnt, an et gi jo Pläng, fir och den öffentliche

Verkéier nach besser unzabannen un de CHL an Zukunft. Mee et dierf net nëmme fir déi Leit aus der Stad sinn. De CHL ass en nationale Kompetenzzentrum. Mir mussen, wa mer scho vu „médecine holistique“ schwätzen, och vun enger „politique holistique“ schwätzen. A mir mussen de CHL esou ubannen, datt d'Patientinnen an d'Patienten, d'Visiteurs, awer och d'Personal zu deenen Auerzäiten, wou se dann dohinnerkommen, och kënnen op Alternativen zum Individualverkéier zrëckgräifen.

Wie rezent eng Kéier am CHL war, dee weess, datt et ëm d'Parkplatzsituatioun do net besonnesch gutt bestallt ass. Dat läit u ganz ville Facteuren. Mee et ass sécherlech ee vun de Facteuren, dee mer mussen ugoen. An ech stinn elo net hei fir ze soen: „Mir mussen méi Parkhaier bauen!“, mee mir brauchen eng besser Ubannung un den öffentliche Transport. A mir mussen eis virun allem och d'Fro stellen: Wéi fonctionnéiert den öffentliche Transport fir déi Leit, déi Schichte schaffen? Well fir e Spidol ass et inhärent, datt do Schichte geschafft ginn. Fir e Spidol ass et inhärent, datt do Leit och virum Ufank vun enger Schicht mussen do sinn, fir Saachen ze maachen, an och deelweis no enger Schicht nach mussen do sinn. Dat heescht, och do mussen mer an Zukunft nach investéieren. An ech hoffen, datt dat gemaach gëtt.

Schlussendlech kann ech just hei eisen Accord gi fir dëse Projet, e Projet, deen iwwerfällg ass a wou ech frou sinn, wann den éischte Stee läit, den éischte Spuetestéch gemaach ass. Ech soen Iech Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Clement.

D'Regierung huet d'Wuert, d'Madamm Gesondheitsministeresch Paulette Lenert.

Prise de position du Gouvernement

Mme Paulette Lenert, Ministre de la Santé | Merci, Här President. Ech si frou, dass dëse Projet Zoustëmmung fënnt. Et ass en ambitiëse Projet an engem Beräich, deen, wéi mer alleguerten, mengen ech, spéitstens mat der Pandemie verstanen hunn, systemrelevant ass, och käschtenintensiv. Wann een e Spidol plant, dann huet dat en anere Käschtepunkt wéi eng Schoul oder wéi e Centre culturel. Dat ass inhärent dozou. D'Präsideierecht spillt natierlech hei och eran. Wa mer vum Bau schwätzen, da weess een, dass, wann een op laang Jore plant, een och do Iwwerraschunge kritt, déi normalerweis net an déi gutt Richtung ginn. Et gëtt seelen méi bëlle, effektiv.

Moderniséiere muss och sinn, dat ass gesot ginn. Iergendwann ass et iwwerfällg. Et kann een net éiweg widerpléischteren. A mir sinn an där Situatioun, wou eng Rei vun eisen Akutspideeler wierklech mussen nei gebaut ginn. Dat ass hei d'Ambitioun, dass eppes, wat lues a lues gewuess ass, sech ausgedeeent huet, och iwwer verschidde Sitten, erëm beieneebruecht gëtt, modern beieneebruecht gëtt, am Interêt vum Patient. Dat ass déi éischt Suerg.

Mir wëllen eng gutt Qualitéit ubidden, souwuel wat d'Wuelbefanne vum Patient ugeet, et soll ergonomesch gutt fonctionnéieren an einfach sinn. D'Wuelbefannen dréit zu der Geneesung bäi. Mee et soll natierlech och vum techneschen Standpunkt aus um leschte Stand sinn. Mir wëllen also Plateau-techniken hunn, déi den neisten Uspréich vun der Fuerschung entsprechen, de leschten Exigencen eebe gerecht ginn.

De Suivi – dat ass ugeschwat ginn –, wa mer vun deene Budgete schwätzen, do gëtt et engem schonn dronken. Dat si ganz, ganz héich Montanten. Mir hunn dee Sujet och schonn an der Kommissioun ugeschwat, och an der Comexbu. Et ass eis Ambitioun, ons intern och an Zukunft nach méi professionell opzestellen. Wa mer vun der Gestiou vum esou Projekte schwätzen, da

brauch een natierlech déi néideg Moeien. Ech sinn do ganz zouversichtlech, dass dat och bei de Kolleegen an der Regierung a generell politesch Zoustëmmung wäert fannen. Mir sinn amgaangen, de Commissariat aux hôpitaux och auszubauen, ze evaluéieren, wat et genau brauch, fir dës Servicer méi kräfteg fir d'Zukunft opzebauen.

An och an der Transparenz vis-à-vis vun der Chamber hat ech scho mäin Accord ginn. Do hu mer och schonn ugefaangen, fir hei wierklech zweemol d'Joer an d'Comexbu ze kommen an an aller Transparenz oppenzeleeën, wou mer dru sinn, eng Vue op d'Zukunft ze ginn. Dat kënnen mer och gären, wéi et gefrot ass, zesumme mat enger Finanzkommissioun maachen oder och an der Santéskommissioun. Et ass sécherlech mä Wonsch, hei esou transparent wéi méiglech ze sinn.

Et geet ëm essenziell Investissementer, déi eise Budget wäerte grevéieren an Zukunft. Do mussen mer alleguer zesumme Verantwortung huelen. Dat si Montanten, déi net kënnen fir aner Saachen ausgi ginn. An däss muss ee sech bewosst sinn. Dofir rennt Der bei mir oppen Dieren an, wann Der do den Echange frot. Dat ass eng enorm grouss Verantwortung, och op eiser Säit, esou Montanten ze investéieren. A mir sinn natierlech och frou, fir dat transparent oppenzeleeën.

Vorausschauend, wann een op esou en Zäithorizont plant, si verschidde Saachen ugeschwat ginn. Ech denken effektiv un d'Mobilitéit. Ech wënsche mer, dass mer 2030 – dat ass d'Deadline, déi hei gesat ass, wou dee Bau soll fäerdeg sinn – e Mobilitéitskonzept hunn, wat vill méi optimal ass, wéi dat haut ass. Dat misst jo eis Ambitioun als Land sinn. Dat sinn nach vill Joren! Ech ginn dovun aus, dass mer bis dohin dach awer eng nach vill besser Ubannung un den öffentliche Transport hunn. Dat misst eigentlech d'Zilsetzung sinn, an net onbedéngt méi Parkhaier. Dat ass op alle Fall, denken ech emol, d'Ambitioun, wou mer alleguerten zesummen drop hischaffen.

De Virage ambulatoire ass och ugeschwat ginn. Dat ass eppes, wou mer scho vill Progrès gemaach hunn, dat weist déi lescht Carte sanitaire, mee wou nach ganz vill Loft no uewen ass. Dofir ass grad an deem heite Projet jo och fir bannent dem Spidol de Virage ambulatoire wichteg. Och do wëlle mer de Patient net stationär halen, wann et anescht geet. An op där anerer Säit ass et deen anere Projet de loi, wou mer och schonn d'Geleeënheet haten, an der Kommissioun driwwer ze schwätzen, wou mer och ausserhalb vun de Mauere vum Spidol fir eng ganz Rei Dëngschtleeschunge méi no wëllen un de Patiente bliwen.

Dann och eeben eppes, wat hei staark grevéiert, dat ass de Plateau technique, wou mer wierklech Qualitéit wëllen erakriegen, beschtméiglech Instrumenter ubidden fir eis Patienten hei zu Lëtzebuerg. Am Generelle sinn d'Qualitéit an och d'Nohaltegkeet am Bau eppes, wou mer eis derzou verpflichtet hunn. Dat kascht leider nach ëmmer méi deier, wéi wann een et traditionell mécht. Mee et ass d'Ambitioun hei, wierklech an déi Richtung ze goen an der Zäit idealerweis viraus ze sinn.

An deem Sënn kann ech nëmme begrëssen, dass de Projet esou gutt ugehall ginn ass. Vun eiser Säit aus kënnen mer eis op alle Fall nëmme felicitéieren fir déi gutt Zesummenaarbecht, déi mer mat den Acteuren haten. Déi hu ganz gutt mat eise Servicer zesumme geschafft. Ech hoffen a wënsche mer, dass mer keng Iwwerraschungen en cours de route kriegen. Dat gesäit sech am Moment ganz gutt un, soudass ech zouversichtlech sinn, dass dat och professionell esou kann oflafen, wéi et geplangt ass.

Ech soen Iech Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci der Madamm Gesondheetsministesch Paulette Lenert. D'Diskussioun ass ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8006. Den Text steet am Document parlementaire 8006³.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8006 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Mir maachen elo de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

De Projet de loi 8006 ass mat 59 Jo-Stëmmen, kenger Nee-Stëmm a kenger Abstentiuon ugeholl.

Résultat définitif après redressement : le projet de loi 8006 est adopté à l'unanimité des 60 votants.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp (par M. Jean-Marie Halsdorf), MM. Emile Eicher, Félix Eischen (par M. Laurent Mosar), Paul Galles (par M. Léon Gloden), Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf,

Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo (par Mme Octavie Modert), Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding (par Mme Martine Hansen), MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf (par Mme Diane Adehm), Marc Spautz (par M. Claude Wiseler), Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter (par M. Marc Lies) ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi (par M. Gusti Graas), Fernand Etgen, Gusti Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. André Bauler) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten (par M. Dan Kersch), Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen (par Mme Simone Asselborn-Bintz), M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch (par M. Mars Di Bartolomeo) et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova (par Mme Djuna Bernard), M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie

Empain, Chantal Gary (par M. Marc Hansen), M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Ma dann ass et esou decidéiert.

Domat si mer um Enn vun der Sitzung ukomm. D'Chamber kënnt muer de Moien um 8.00 Auer nees zesummen.

D'Sitzung ass opgehewen.

(La séance publique est levée à 21.27 heures.)

Questions au Gouvernement

Sommaire

Objet	N°	Auteur	Page	Objet	N°	Auteur	Page
Avocat de l'enfant	6361	Roy Reding	92	Manque de places libres dans les maisons relais	6627	Martine Hansen, Max Hengel, Paul Galles	96
Efforts déployés dans le cadre de la scolarisation des enfants et jeunes réfugiés ukrainiens	6444	Myriam Cecchetti	93	Rupture de stock de certains médicaments	6635	Martine Hansen, Claude Wiseler	96
Listes d'attente des maisons relais	6477	Marc Goergen	93	Contrat avec fournisseur de gaz naturel	6641	Marc Goergen	97
Stratégie climatique « Fit for 55 »	6504	Gusti Graas, Max Hahn	94	Médicaments génériques	6648	Octavie Modert	97
Limitation de l'utilisation de l'eau potable	6528	Marc Goergen	95	Réduction de la demande d'énergie de l'État et des communes	6655	Marc Goergen	98
Ventes d'herbicides	6579	Martine Hansen	95	Chambres à café	6660	André Bauler	98
Coût de location du nouveau stade de football	6588	Fred Keup	96	Vaccin Monkeypox	6661	Sven Clement	99
Fermeture des stations de GNC	6600	Fred Keup	96				

Avocat de l'enfant | Question **6361** (16/06/2022) de **M. Roy Reding** (ADR)

Duerch d'Reform vum Scheedungsgesetz, déi am Juni 2018 an der Chamber ugeholl gouf, hunn d'Kanner d'Méiglechkeet, sech un de Familljeriichter ze adresséieren, wa si Ännerunge beim Suergerecht verlaangen. De Riichter huet dann d'Méiglechkeet, de Kanner ee „Kanneraffekot“ ze ginn, deen hir Interesse verdeedegt. De Barreau bitt eng Formatioun un, fir kënne Kanneraffekot ze ginn. Allerdéngs gëtt et um Site vum Barreau just lückenhaft Informatiounen zu dëser Ausbildung. Och de Parquet ass, sou ass eis zu Ouere komm, net an der Lag, verschidde wichteg Froen zu dëser Ausbildung ze beäntweren. Et gëtt an dëser Saach keng vollstänneg Transparenz, obschonn et hei ëm Informatiounen vun effentlechem Interesse geet.

An deem Zesummenhank hunn ech folgend Froen un d'Madamm Justizminister:

1. No wéi enge Krittären erfollegt d'Selektioun vun de Kandidaten, déi wëlle Kanneraffekot ginn?
2. Wat fir Fächer a Sujete ginn an deenen eenzele Modulle vun der Formatioun behandelt?

3. Musse sech d'Kandidaten um Enn vun dëser Ausbildung engem Examen oder enger Prüfung ënnerzëien?

4. Geet d'Madamm Minister dervun aus, datt eng Formatioun vu grad emol aacht Stonnen (4 Modullen zu jee zwou Stonnen) duergëtt, fir kënnen d'Funktioun vun engem Kanneraffekot auszeüben?

5. Wat ass dat genau Zil vun dëser Formatioun?

6. Op wéi enger legaler Basis ass et engem Mannerjärege verbueden, sech een Affekot ze wielen, deen dës Formatioun net hannert sech bruecht huet?

Réponse (28/09/2022) de **Mme Sam Tanson**, Ministre de la Justice

ad 1. D'Affekoten, déi un der Formatioun zum Kanneraffekot vum Stater Barreau wëllen deelhuefen, mussen e Bréif un de Bâtonnier riichten, an deem si hir Motivatioun detailleieren, firwat si Kanneraffekot wëlle ginn. D'Plaz vun der Formatioun si limitéiert, fir ee konstruktiven Austausch tëscht de Formateuren an den Affekoten ze erméiglechen. D'Aschreiwunge fir d'Formatioun ginn zougemaach, esoubal de Maximum vu Participante sech ageschriwwen huet.

ad 2. D'Formatioun zum Kanneraffekot ass op 2 Joer opgedeelt.

Am éischte Joer mussen d'Affekote 4 bis 5 Modulle vu jeeeweils 2 Stonnen Formatioun ofschléissen. Folgend Sujete ginn an den eenzele Modulle behandelt:

- Aspects du droit international privé
- L'enfant devant le juge aux affaires familiales
- L'OKaju : présentation et action
- L'encadrement social de l'enfant : la médiation et les différentes thérapies
- L'accueil de l'enfant
- Le juge de la jeunesse
- Le rôle du Parquet jeunesse et du SCASS
- La prise en charge professionnelle des abus sexuels
- L'avocat de l'enfant et les parents
- L'avocat de l'enfant et son client
- L'avocat de l'enfant et les tiers professionnels

Am zweete Joer bitt de Barreau eng „journée de formation, follow-up“ vun 8 Stonnen un. An dëser Opfrëschungsformatioun ginn d'Kanneraffekoten iwwert Aktualitéitssujete forméiert an Ateliere mat erfuerenen Affekote ginn organiséiert. E Kanneraffekot muss un